ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ένατο τμήμα)

της 14ης Μαρτίου 2024*

«Παράβαση κράτους μέλους – Άρθρο 258 ΣΛΕΕ – Οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 – Ευρωπαϊκός Κώδικας Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών – Παράλειψη μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και ανακοίνωσης των μέτρων μεταφοράς – Άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Αίτημα περί επιβολής υποχρεώσεως καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού και χρηματικής ποινής – Κριτήρια για τον προσδιορισμό του ποσού της κύρωσης»

Στην υπόθεση C-439/22,

με αντικείμενο προσφυγή του άρθρου 258 ΣΛΕΕ και του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ λόγω παραβάσεως, η οποία ασκήθηκε στις 5 Ιουλίου 2022,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την U. Małecka, τον L. Malferrari, τον E. Manhaeve και την J. Samnadda,

προσφεύγουσα,

κατά

Ιρλανδίας, εκπροσωπούμενης από τη M. Browne, τον A. Joyce, τη M. Lane και τον D. O'Reilly, επικουρούμενους από τον S. Brittain, BL,

καθής,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-C. Bonichot, προεδρεύοντα του τμήματος, S. Rodin και L. S. Rossi (εισηγήτρια), δικαστές,

γενική εισαγγελέας: T. Ćapeta

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της απόφασης που έλαβε, αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Απόφαση

1 Με την προσφυγή της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

– να αναγνωρίσει ότι η Ιρλανδία, παραλείποντας να θεσπίσει τις αναγκαίες νομοθετικές, ρυθμιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθεί προς την οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (ΕΕ 2018, L 321, σ. 36), ή, εν πάση περιπτώσει, παραλείποντας να κοινοποιήσει τις διατάξεις αυτές στην Επιτροπή, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 124, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής·

– να υποχρεώσει την Ιρλανδία να καταβάλει στην Επιτροπή κατ' αποκοπήν ποσό βάσει ημερήσιου ποσού ύψους 5 544,90 ευρώ, με ελάχιστο κατ' αποκοπήν ποσό 1 376 000 ευρώ·

– σε περίπτωση που η παράβαση που περιγράφεται στο πλαίσιο του πρώτου αιτήματος εξακολουθεί κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης στην υπό κρίση υπόθεση, να υποχρεώσει την Ιρλανδία να καταβάλει στην Επιτροπή ημερήσια χρηματική ποινή ύψους 24 942,90 ευρώ από την εν λόγω ημερομηνία δημοσίευσης και έως την ημερομηνία συμμόρφωσης της Ιρλανδίας προς τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία 2018/1972, και

– να καταδικάσει την Ιρλανδία στα δικαστικά έξοδα.

Το νομικό πλαίσιο

2 Οι αιτιολογικές σκέψεις 2 και 3 της οδηγίας 2018/1972 έχουν ως εξής:

«(2) Η λειτουργία των πέντε οδηγιών που είναι μέρος του υφιστάμενου ρυθμιστικού πλαισίου για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, […], υπόκειται σε τακτική επανεξέταση από την Επιτροπή, με σκοπό ιδίως να καθοριστεί κατά πόσο υπάρχει ανάγκη τροποποίησης μέσα από το πρίσμα των τεχνολογικών εξελίξεων και των εξελίξεων στην αγορά.

(3) Στην ανακοίνωσή της της 6ης Μαΐου 2015 για τον καθορισμό μιας στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά της Ευρώπης, η Επιτροπή δήλωσε ότι η αναθεώρηση του πλαισίου για τις τηλεπικοινωνίες θα έδινε έμφαση σε μέτρα που αποσκοπούν στην παροχή κινήτρων για επενδύσεις σε ευρυζωνικά δίκτυα υψηλής ταχύτητας, προσφέρουν πιο συνεπή προσέγγιση της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά την πολιτική και τη διαχείριση του ραδιοφάσματος, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για γνήσια εσωτερική αγορά με την αντιμετώπιση του κατακερματισμού των κανονιστικών ρυθμίσεων, διασφαλίζουν αποτελεσματική προστασία των καταναλωτών, ισότιμους όρους ανταγωνισμού για όλους τους παράγοντες της αγοράς και συνεπή εφαρμογή των κανόνων, καθώς επίσης παρέχουν πιο αποτελεσματικό ρυθμιστικό θεσμικό πλαίσιο.»

3 Το άρθρο 1 της οδηγίας, το οποίο τιτλοφορείται «Αντικείμενο, σκοπός και ορισμοί», προβλέπει τα εξής:

«1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει εναρμονισμένο πλαίσιο για τη ρύθμιση δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συναφών ευκολιών και συναφών υπηρεσιών, καθώς και ορισμένων πτυχών του τερματικού εξοπλισμού. Καθορίζει τα καθήκοντα

των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και, κατά περίπτωση, άλλων αρμόδιων αρχών και θεσπίζει σύνολο διαδικασιών για την εξασφάλιση της εναρμονισμένης εφαρμογής του ρυθμιστικού πλαισίου σε ολόκληρη την [Ευρωπαϊκή] Ένωση.

2. Σκοποί της παρούσας οδηγίας είναι:

α) η υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που έχει ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη και χρήση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας, βιώσιμο ανταγωνισμό, διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, προσβασιμότητα, ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών και οφέλη για τους τελικούς χρήστες και

β) να διασφαλισθεί η παροχή, σε ολόκληρη την Ένωση, διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών καλής ποιότητας, σε προσιτή τιμή, μέσω πραγματικού ανταγωνισμού και επιλογών, να αντιμετωπιστούν οι περιπτώσεις όπου οι ανάγκες των τελικών χρηστών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με αναπηρίες προκειμένου να έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες επί ίσοις όροις με τους υπόλοιπους, δεν καλύπτονται ικανοποιητικά από την αγορά και να καθοριστούν τα αναγκαία δικαιώματα τελικού χρήστη.

[…]»

4 Το άρθρο 124 της οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, έως τις 21 Δεκεμβρίου 2020, τις αναγκαίες νομοθετικές, ρυθμιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από τις 21 Δεκεμβρίου 2020.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Περιλαμβάνουν επίσης δήλωση σύμφωνα με την οποία οι παραπομπές σε ισχύουσες νομοθετικές, ρυθμιστικές και διοικητικές διατάξεις που περιλαμβάνονται στις οδηγίες που καταργούνται με την παρούσα οδηγία, νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία. Ο τρόπος πραγματοποίησης αυτή[ς] της παραπομπής και η διατύπωση αυτής της δήλωσης καθορίζονται από τα κράτη μέλη.»

Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

5 Στις 3 Φεβρουαρίου 2021 η Επιτροπή, μη έχοντας λάβει καμία κοινοποίηση εκ μέρους της Ιρλανδίας όσον αφορά τις αναγκαίες νομοθετικές, ρυθμιστικές και διοικητικές διατάξεις που είχε θεσπίσει για να συμμορφωθεί προς την οδηγία 2018/1972, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο της 124, απέστειλε στο κράτος μέλος αυτό προειδοποιητική επιστολή και το κάλεσε να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του.

6 Στις 7 Απριλίου 2021 οι ιρλανδικές αρχές απάντησαν στην προειδοποιητική επιστολή, εξηγώντας ότι η διαδικασία για τη μεταφορά της οδηγίας 2018/1972 στο ιρλανδικό δίκαιο είχε ήδη δρομολογηθεί και ότι μέτρα μεταφοράς της βρίσκονταν στο στάδιο της επεξεργασίας.

7 Δεδομένου ότι δεν έγινε καμία μνεία από τις ιρλανδικές αρχές σχετικά με χρονοδιάγραμμα ή ημερομηνία μεταφοράς της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, η Επιτροπή, στις 23 Σεπτεμβρίου 2021, απηύθυνε στην Ιρλανδία αιτιολογημένη γνώμη, ζητώντας της να συμμορφωθεί προς αυτήν πριν από τις 23 Νοεμβρίου 2021.

8 Με έγγραφο της 22ας Νοεμβρίου 2021, το οποίο συμπληρώθηκε με έγγραφο της 26ης Νοεμβρίου 2021, οι ιρλανδικές αρχές ζήτησαν παράταση της προθεσμίας που είχε ταχθεί με την αιτιολογημένη γνώμη. Η Επιτροπή όρισε ως νέα προθεσμία την 23η Φεβρουαρίου 2022.

9 Στις 22 Φεβρουαρίου 2022 οι ιρλανδικές αρχές απάντησαν στην αιτιολογημένη γνώμη και δικαιολόγησαν την αδυναμία να προβλεφθεί με βεβαιότητα η ημερομηνία μεταφοράς της οδηγίας 2018/1972 στο εθνικό δίκαιο, επικαλούμενες το απρόβλεπτο της νομοθετικής διαδικασίας. Εντούτοις, διευκρίνισαν ότι σκόπευαν να διαβιβάσουν στο Oireachtas (Ιρλανδικό Κοινοβούλιο) μέρος των μέτρων μεταφοράς τον Απρίλιο του 2022.

10 Εκτιμώντας ότι η Ιρλανδία δεν είχε θεσπίσει τις αναγκαίες διατάξεις για να συμμορφωθεί προς την οδηγία, η Επιτροπή αποφάσισε στις 6 Απριλίου 2022 να ασκήσει την υπό κρίση προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου.

11 Στις 5 Ιουλίου 2022 η Επιτροπή άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

12 Με το από 16 Σεπτεμβρίου 2022 υπόμνημα αντικρούσεως, η Ιρλανδία ζήτησε από το Δικαστήριο να εξαρτήσει την επιβολή της υποχρέωσης καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού από την προϋπόθεση ότι η ίδια δεν θα έχει μεταφέρει την οδηγία 2018/1972 στο εθνικό δίκαιο εντός τριών μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης στην υπό κρίση υπόθεση.

13 Με το από 2 Δεκεμβρίου 2022 υπόμνημα ανταπαντήσεως, η Ιρλανδία διόρθωσε το αίτημά της, ζητώντας από το Δικαστήριο, στην περίπτωση που εκτιμήσει ότι η ίδια είχε μεταφέρει πλήρως την οδηγία 2018/1972 στο εθνικό δίκαιο κατά τον χρόνο της επ' ακροατηρίου συζητήσεως στην υπό κρίση υπόθεση:

– να κρίνει ότι παρέλκει πλέον η εξέταση του αιτήματος επιβολής στην Ιρλανδία της υποχρέωσης καταβολής χρηματικής ποινής και

– να κρίνει ότι παρέλκει πλέον και η εξέταση του αιτήματος επιβολής στην Ιρλανδία της υποχρέωσης καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού, για τον λόγο ότι ήταν νομικώς αδύνατο για αυτή να μεταφέρει την οδηγία στο εθνικό δίκαιο τηρώντας το Ιρλανδικό Σύνταγμα πριν από την απόφαση του Supreme Court (Ανωτάτου Δικαστηρίου, Ιρλανδία) της 6ης Απριλίου 2021 στην υπόθεση Zalewski v Adjudication Officer (στο εξής: απόφαση Zalewski) ή, επικουρικώς, για τον λόγο ότι οι δυσχέρειες που αντιμετώπισε κατά τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο δεν μπορούσαν να καταλογιστούν στην ίδια και ότι το Δικαστήριο πρέπει να λάβει υπόψη το στοιχείο αυτό κατά τον καθορισμό του κατ' αποκοπήν ποσού που ενδέχεται να επιβληθεί.

14 Στις 2 Δεκεμβρίου 2022 περατώθηκε η έγγραφη διαδικασία στην υπό κρίση υπόθεση.

15 Με δικόγραφο της 5ης Ιουλίου 2023, η Ιρλανδία ενημέρωσε το Δικαστήριο ότι στις 16 Ιουνίου 2023 είχε κοινοποιήσει στην Επιτροπή μέτρα με τα οποία θεωρούσε ότι είχε μεταφέρει στο εθνικό δίκαιο το σύνολο της οδηγίας 2018/1972, πλην του άρθρου 110, το οποίο, κατά το κράτος μέλος αυτό, επρόκειτο να μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο το συντομότερο δυνατόν.

16 Στις 3 Οκτωβρίου 2023 η Επιτροπή υπέβαλε τις παρατηρήσεις της επί του εν λόγω δικογράφου και προσάρμοσε τα αιτήματά της.

17 Κατά την Επιτροπή, τα επίμαχα μέτρα δεν διασφαλίζουν ακόμη πλήρη μεταφορά της οδηγίας 2018/1972 στο εθνικό δίκαιο, κατά το μέτρο που δεν μεταφέρουν το άρθρο 110, και, προκειμένου η μεταφορά στο εθνικό δίκαιο να μπορεί να θεωρηθεί πλήρης, πρέπει να της κοινοποιηθούν τα μέτρα μεταφοράς του άρθρου 110.

18 Τούτου δοθέντος, η Επιτροπή προσάρμοσε επίσης τα αιτήματά της σχετικά με τις χρηματικές κυρώσεις, λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο που είχε σημειώσει η Ιρλανδία ως προς τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.

19 Όσον αφορά το κατ' αποκοπήν ποσό, η Επιτροπή μείωσε τον συντελεστή σοβαρότητας και ζητεί από το Δικαστήριο να επιβάλει κατ' αποκοπήν ποσό 4 944 500 ευρώ για το χρονικό διάστημα από την επομένη της ημερομηνίας λήξης της προθεσμίας μεταφοράς της οδηγίας 2018/1972 στο εθνικό δίκαιο, ήτοι την 22α Δεκεμβρίου 2020, έως την 8η Ιουνίου 2023 και κατ' αποκοπήν ποσό με βάση ημερήσιο ποσό 1 100 ευρώ για το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των μέτρων για οποία γίνεται λόγος στη σκέψη 15 της παρούσας απόφασης, ήτοι την 9η Ιουνίου 2023, έως την ημερομηνία παύσης της παράβασης ή, άλλως, έως την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης στην υπό κρίση υπόθεση.

20 Όσον αφορά τη χρηματική ποινή, η Επιτροπή προτείνει πλέον στο Δικαστήριο να επιβάλει ημερήσια χρηματική ποινή 4 950 ευρώ έως την ημερομηνία κατά την οποία η Ιρλανδία θα συμμορφωθεί πλήρως προς τις υποχρεώσεις που προβλέπει το άρθρο 124, παράγραφος 1, της οδηγίας 2018/1972.

21 Στις 27 Οκτωβρίου 2023 η Ιρλανδία υπέβαλε τις παρατηρήσεις της επί της προσαρμογής των αιτημάτων της Επιτροπής. Με τις παρατηρήσεις αυτές, κατ' ουσίαν επανέλαβε απλώς τους αμυντικούς ισχυρισμούς της και, ιδίως, το επιχείρημα που αφορούσε την αδυναμία μεταφοράς της οδηγίας 2018/1972 στο εθνικό δίκαιο πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης Zalewski.

22 Στις 29 Νοεμβρίου 2023 η Ιρλανδία ενημέρωσε το Δικαστήριο ότι την ίδια ημέρα είχε θεσπίσει τα μέτρα μεταφοράς του άρθρου 110 της οδηγίας 2018/1972 και ότι θεωρούσε, κατά συνέπεια, ότι είχε μεταφέρει πλήρως την οδηγία αυτή στο εθνικό της δίκαιο. Υποστηρίζει ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, δεν δικαιολογείται πλέον η επιβολή χρηματικής ποινής.

23 Με έγγραφο της 14ης Δεκεμβρίου 2023 η Επιτροπή επιφυλάχθηκε να κοινοποιήσει στο Δικαστήριο τα πορίσματα της εκτίμησής της σχετικά με τα εν λόγω μέτρα και τις ενδεχόμενες συνέπειές τους επί των αιτημάτων της για την επιβολή κυρώσεων στο εν λόγω κράτος μέλος.

24 Με δικόγραφο της 2ας Φεβρουαρίου 2024, η Επιτροπή ενημέρωσε το Δικαστήριο ότι μπορούσε να γίνει δεκτό ότι η μεταφορά, εκ μέρους της Ιρλανδίας, της οδηγίας 2018/1972 στο εθνικό δίκαιο είχε ολοκληρωθεί την 1η Δεκεμβρίου 2023 και παραιτήθηκε μερικώς από την προσφυγή της, αποσύροντας το αίτημά της να υποχρεωθεί το κράτος μέλος αυτό στην καταβολή χρηματικής ποινής, προσαρμόζοντας ταυτόχρονα το αίτημά της να του επιβληθεί η υποχρέωση καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού και προτείνοντας να οριστεί το ύψος του σε 5 137 000 ευρώ.

25 Στις 12 Φεβρουαρίου 2024 η Ιρλανδία υπέβαλε τις παρατηρήσεις της επί της μερικής παραίτησης της Επιτροπής και επί της προσαρμογής των αιτημάτων του θεσμικού αυτού οργάνου.

Επί της προσφυγής

Επί της παράβασης κατά το άρθρο 258 ΣΛΕΕ

Επιχειρήματα των διαδίκων

26 Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 288, τρίτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να θεσπίζουν τις αναγκαίες διατάξεις για τη μεταφορά των οδηγιών στην εθνική έννομη τάξη, εντός των προθεσμιών που οι οδηγίες αυτές προβλέπουν, και να ανακοινώνουν αμέσως τις εν λόγω διατάξεις στην Επιτροπή.

27 Η Επιτροπή εκθέτει ότι η ύπαρξη παράβασης πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με την κατάσταση του κράτους μέλους όπως αυτή είχε διαμορφωθεί κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας.

28 Εν προκειμένω, κατά τη λήξη της προθεσμίας αυτής, αλλά και κατά την ημερομηνία άσκησης της υπό κρίση προσφυγής, η Ιρλανδία δεν είχε ακόμη θεσπίσει τις αναγκαίες διατάξεις για τη μεταφορά της οδηγίας 2018/1972 στο εθνικό δίκαιο και, εν πάση περιπτώσει, δεν τις είχε ανακοινώσει στην Επιτροπή.

29 Κατά την Επιτροπή, η Ιρλανδία δεν αμφισβητεί, στην πραγματικότητα, την προσαπτόμενη σε αυτήν παράβαση και περιορίζεται στην επίκληση περιστάσεων πρακτικής και εσωτερικής φύσεως για να τη δικαιολογήσει. Πλην όμως, η μη μεταφορά μιας οδηγίας εντός της προβλεπόμενης από αυτήν προθεσμίας δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από τέτοιες περιστάσεις.

30 Η Ιρλανδία αναγνωρίζει ότι δεν θέσπισε τις αναγκαίες διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 2018/1972 πριν από την προβλεπόμενη από την οδηγία αυτή ημερομηνία μεταφοράς.

31 Υποστηρίζει εντούτοις ότι, αφενός, η Ιρλανδική Κυβέρνηση είχε εγκρίνει σχέδιο νόμου για τη ρύθμιση των επικοινωνιών (στο εξής: σχέδιο νόμου), το οποίο θα εξεταζόταν από το Ιρλανδικό Κοινοβούλιο το φθινόπωρο του 2022 και θα έθετε εν μέρει σε εφαρμογή την οδηγία, και, αφετέρου, είχε καταρτίσει τη statutory instrument (κανονιστική πράξη) SI αριθ. 444 του 2022, η οποία υπογράφηκε και δημοσιεύθηκε και θα είχε εφαρμογή από την έναρξη ισχύος του εν λόγω νόμου. Η Ιρλανδία επισήμανε ότι το οριστικό κείμενο του σχεδίου νόμου και της ως άνω κανονιστικής πράξης θα δημοσιεύονταν το αργότερο στις 30 Σεπτεμβρίου 2022 και ότι ο νόμος θα άρχιζε να ισχύει κατά πάσα πιθανότητα το αργότερο έως το τέλος του 2022.

32 Για να δικαιολογήσει την καθυστέρηση, η Ιρλανδία εκθέτει ότι, με την απόφαση Zalewski, το Supreme Court of Ireland (Ανώτατο Δικαστήριο) έκρινε ότι η Workplace Relations Commission (επιτροπή επαγγελματικών σχέσεων, Ιρλανδία), η οποία είναι όργανο επιφορτισμένο με την επίλυση εργατικών διαφορών στην Ιρλανδία, συμμετείχε στην απονομή της δικαιοσύνης κατά το άρθρο 37 του Ιρλανδικού Συντάγματος. Με την ανωτέρω κρίση, το Supreme Court (Ανώτατο Δικαστήριο) μετέβαλε την προηγούμενη νομολογία του.

33 Συνεπώς, η ανάγκη προσαρμογής του σχεδίου νόμου ούτως ώστε να συνάδει προς τις απορρέουσες από την απόφαση αυτή νέες συνταγματικές απαιτήσεις για τα όργανα που είναι επιφορτισμένα με την απονομή της δικαιοσύνης αποτελεί, κατά την Ιρλανδία, τον κύριο λόγο καθυστέρησης της κατάρτισης του σχεδίου νόμου. Ειδικότερα, η απόφαση αυτή διευρύνει

σημαντικά τον ορισμό των αρμοδιοτήτων των οποίων η άσκηση θεωρείται ότι συνιστά απονομή δικαιοσύνης κατά το ιρλανδικό συνταγματικό δίκαιο και, ως εκ τούτου, όργανα ως προς τα οποία γινόταν προηγουμένως δεκτό ότι είχαν αμιγώς διοικητικές ή ρυθμιστικές αρμοδιότητες μπορούσαν πλέον να θεωρηθούν ως μετέχοντα στην απονομή της δικαιοσύνης όταν ασκούν την κατά τον νόμο αρμοδιότητά τους για λήψη αποφάσεων, και ιδίως όταν αποφαίνονται επί των δικαιωμάτων των πολιτών στο πλαίσιο ορισμένων διαφορών.

34 Υπό τις συνθήκες αυτές, η καθυστέρηση όσον αφορά την εφαρμογή, εκ μέρους της Ιρλανδίας, της οδηγίας 2018/1972 οφείλεται κυρίως στις σημαντικές προσπάθειες που καταβλήθηκαν για να διασφαλιστεί εφαρμογή της οδηγίας σύμφωνη προς τις νέες συνταγματικές απαιτήσεις, οι οποίες άρχισαν να ισχύουν μετά τη λήξη της προθεσμίας για τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο. Εξάλλου, αν είχε τηρηθεί η προθεσμία αυτή, δεν θα είχε καταστεί δυνατόν να ληφθεί υπόψη η απόφαση Zalewski, πράγμα που θα μπορούσε να οδηγήσει στη διαπίστωση ότι η Ιρλανδία είχε εφαρμόσει την οδηγία κατά τρόπο παράνομο.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

35 Κατά πάγια νομολογία, η ύπαρξη παράβασης πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με την κατάσταση του κράτους μέλους, όπως αυτή είχε διαμορφωθεί κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, οι δε επελθούσες στη συνέχεια μεταβολές δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη από το Δικαστήριο [απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2021, Επιτροπή κατά Ισπανίας (Οδηγία για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα – Ποινικό δίκαιο), C-658/19, EU:C:2021:138, σκέψη 15 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

36 Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως κρίνει ότι, αν μια οδηγία προβλέπει ρητώς την υποχρέωση των κρατών μελών να διασφαλίσουν ότι οι αναγκαίες για την εφαρμογή της διατάξεις περιέχουν παραπομπή στην οδηγία αυτή ή ότι συνοδεύονται από μια τέτοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους, είναι σε κάθε περίπτωση αναγκαίο τα κράτη μέλη να θεσπίσουν θετική πράξη μεταφοράς της επίμαχης οδηγίας [απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2021, Επιτροπή κατά Ισπανίας (Οδηγία για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα – Ποινικό δίκαιο), C-658/19, EU:C:2021:138, σκέψη 16 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

37 Εν προκειμένω, η προθεσμία απάντησης στην αιτιολογημένη γνώμη, όπως παρατάθηκε από την Επιτροπή, έληξε στις 23 Φεβρουαρίου 2022. Συνεπώς, η ύπαρξη της προβαλλόμενης παράβασης πρέπει να εκτιμηθεί βάσει της εθνικής νομοθεσίας που ίσχυε κατά την ημερομηνία αυτή [πρβλ. απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2021, Επιτροπή κατά Ισπανίας (Οδηγία για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα – Ποινικό δίκαιο), C-658/19, EU:C:2021:138, σκέψη 17 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

38 Ως προς το ζήτημα αυτό, δεν αμφισβητείται ότι κατά την ανωτέρω ημερομηνία η Ιρλανδία δεν είχε θεσπίσει τα αναγκαία μέτρα για τη μεταφορά της οδηγίας 2018/1972 στο εθνικό δίκαιο και, συνακόλουθα, δεν είχε κοινοποιήσει τα μέτρα αυτά στην Επιτροπή.

39 Προς δικαιολόγηση της παράβασης, η Ιρλανδία επικαλείται ότι ήταν αναγκαίο να ληφθούν υπόψη οι νέες συνταγματικές επιταγές οι οποίες απορρέουν από την απόφαση Zalewski και οι οποίες ισχύουν για τα όργανα που είναι επιφορτισμένα με την απονομή της δικαιοσύνης, όπερ περιέπλεξε κατά πολύ τη νομοθετική διαδικασία.

40 Το επιχείρημα όμως αυτό δεν μπορεί να δικαιολογήσει την προσαπτόμενη από την Επιτροπή παράβαση.

41 Πράγματι, ο φερόμενος ως περίπλοκος χαρακτήρας της εσωτερικής νομοθετικής διαδικασίας για τη μεταφορά της οδηγίας 2018/1972 δεν μπορεί να είναι κρίσιμος, δεδομένου ότι, κατά πάγια νομολογία, πρακτικές ή καταστάσεις της εσωτερικής έννομης τάξης ενός κράτους μέλους δεν μπορούν να δικαιολογήσουν τη μη τήρηση των υποχρεώσεων και των προθεσμιών που απορρέουν από τις οδηγίες της Ένωσης ούτε, συνεπώς, την εκπρόθεσμη ή ατελή μεταφορά τους στο εθνικό δίκαιο [απόφαση της 13ης Ιανουαρίου 2021, Επιτροπή κατά Σλοβενίας (MiFID II), C-628/18, EU:C:2021:1, σκέψη 79 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

42 Συνεπώς, διαπιστώνεται ότι η Ιρλανδία, παραλείποντας να θεσπίσει, μέχρι τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, όπως αυτή παρατάθηκε από την Επιτροπή, τις αναγκαίες νομοθετικές, ρυθμιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 2018/1972 και, συνακόλουθα, παραλείποντας να κοινοποιήσει τις διατάξεις αυτές στην Επιτροπή, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 124, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας.

Επί των αιτημάτων βάσει του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ

Επί του αιτήματος επιβολής χρηματικής ποινής

43 Όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 24 της παρούσας απόφασης, η Επιτροπή αναγνώρισε με δικόγραφο της 2ας Φεβρουαρίου 2024 ότι μπορούσε να γίνει δεκτό ότι η εκ μέρους της Ιρλανδίας μεταφορά της οδηγίας 2018/1972 στο εθνικό δίκαιο είχε ολοκληρωθεί την 1η Δεκεμβρίου 2023 και, ως εκ τούτου, παραιτήθηκε από το αίτημα επιβολής χρηματικής ποινής.

44 Υπό τις συνθήκες αυτές, παρέλκει η εξέταση του εν λόγω αιτήματος.

Επί του αιτήματος επιβολής της υποχρέωσης καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού

– *Επιχειρήματα των διαδίκων*

45 Με το δικόγραφο της προσφυγής, η Επιτροπή υπογραμμίζει, αφενός, ότι η οδηγία 2018/1972 εκδόθηκε με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και, συνεπώς, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ και, αφετέρου, ότι η εκ μέρους της Ιρλανδίας παράβαση των υποχρεώσεων τις οποίες προβλέπει το άρθρο 124 της οδηγίας αυτής, για τον λόγο ότι το κράτος μέλος αυτό δεν κοινοποίησε στην Επιτροπή τις διατάξεις μεταφοράς της οδηγίας, αποτελεί προδήλως μη ανακοίνωση των μέτρων μεταφοράς της εν λόγω οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, κατά την έννοια του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ.

46 Η Επιτροπή εκθέτει ότι, στο σημείο 23 της ανακοίνωσής της 2011/C 12/01, με τίτλο «Εφαρμογή του άρθρου 260 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (ΕΕ 2011, C 12, σ. 1) (στο εξής: ανακοίνωση του 2011), διευκρίνισε ότι οι κυρώσεις που θα προτείνει δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ θα υπολογίζονται με την ίδια μέθοδο με εκείνη που εφαρμόζεται για τις προσφυγές που η ίδια ασκεί ενώπιον του Δικαστηρίου δυνάμει

του άρθρου 260, παράγραφος 2, όπως η μέθοδος αυτή εκτίθεται στα σημεία 14 έως 18 της ανακοίνωσης SEC(2005) 1658, με τίτλο «Εφαρμογή του άρθρου [260 ΣΛΕΕ]» (στο εξής: ανακοίνωση του 2005).

47 Κατά συνέπεια, ο καθορισμός της κύρωσης πρέπει να στηρίζεται, πρώτον, στη σοβαρότητα της παράβασης, δεύτερον, στη διάρκεια της παράβασης και, τρίτον, στην αναγκαιότητα να εξασφαλιστεί το αποτρεπτικό αποτέλεσμα της κύρωσης προκειμένου να αποφευχθούν οι υποτροπές.

48 Όσον αφορά, κατά πρώτον, τη σοβαρότητα της παράβασης, κατά το σημείο 16 της ανακοίνωσης του 2005 και την ανακοίνωση του 2011, η Επιτροπή καθορίζει τον συντελεστή σοβαρότητας λαμβάνοντας υπόψη δύο παραμέτρους, ήτοι, αφενός, τη σπουδαιότητα των διατάξεων της Ένωσης που παραβιάστηκαν και, αφετέρου, τις συνέπειές τους για τα εμπλεκόμενα γενικά και ειδικά συμφέροντα.

49 Ειδικότερα, αφενός, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η οδηγία 2018/1972 είναι η κύρια νομοθετική πράξη στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Κατ' αρχάς, ο Ευρωπαϊκός Κώδικας Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (στο εξής: ΕΚΗΕ) εκσυγχρονίζει το κανονιστικό πλαίσιο της Ένωσης για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες ενισχύοντας τις επιλογές και τα δικαιώματα των καταναλωτών, διασφαλίζοντας υψηλότερα πρότυπα υπηρεσιών επικοινωνίας και προωθώντας τις επενδύσεις στα δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας και την ασύρματη πρόσβαση σε συνδεσιμότητα πολύ υψηλής χωρητικότητας σε ολόκληρη την Ένωση. Εν συνεχεία, ο ΕΚΗΕ καθορίζει τους κανόνες οργάνωσης του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένου του θεσμικού πλαισίου και της διακυβέρνησής του. Οι διατάξεις του ΕΚΗΕ ενδυναμώνουν τον ρόλο των εθνικών ρυθμιστικών αρχών καθορίζοντας ένα ελάχιστο σύνολο αρμοδιοτήτων για αυτές και ενισχύοντας την ανεξαρτησία τους, μέσω της θέσπισης κριτηρίων για τους διορισμούς και τις υποχρεώσεις όσον αφορά την υποβολή πληροφοριών και εκθέσεων. Επιπλέον, ο ΕΚΗΕ διασφαλίζει επίσης αποτελεσματική και αποδοτική διαχείριση του ραδιοφάσματος. Οι διατάξεις αυτές ενισχύουν τη συνοχή των πρακτικών των κρατών μελών όσον αφορά ουσιώδεις πτυχές των αδειών που συνδέονται με το ραδιοφάσμα. Προωθούν επίσης τον ανταγωνισμό μεταξύ των υποδομών και την ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας σε ολόκληρη την Ένωση. Τέλος, ο ΕΚΗΕ ρυθμίζει διάφορες πτυχές της παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας, των πόρων αριθμοδότησης και των δικαιωμάτων των τελικών χρηστών. Η ενίσχυση των κανόνων αυτών αποσκοπεί στην αυξημένη ασφάλεια και προστασία των καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά την οικονομικά προσιτή πρόσβαση στις υπηρεσίες αυτές.

50 Αφετέρου, η μη μεταφορά της οδηγίας 2018/1972 στο ιρλανδικό δίκαιο, πρώτον, υπονομεύει τις ρυθμιστικές πρακτικές σε ολόκληρη την Ένωση όσον αφορά τη διαχείριση του συστήματος ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τις άδειες που συνδέονται με το ραδιοφάσμα και τους κανόνες πρόσβασης στην αγορά. Κατά συνέπεια, οι επιχειρήσεις δεν υπόκεινται ούτε σε πιο συνεκτικές και προβλέψιμες διαδικασίες για τη χορήγηση ή την ανανέωση υφιστάμενων δικαιωμάτων χρήσης του ραδιοφάσματος ούτε σε προβλέψιμη ρύθμιση χάρη στην 20ετή ελάχιστη διάρκεια των αδειών του ραδιοφάσματος. Τέτοιου είδους αδυναμίες επηρεάζουν άμεσα τη διαθεσιμότητα και την ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας εντός της Ένωσης. Δεύτερον, οι καταναλωτές στερούνται ορισμένα απτά οφέλη που τους παρέχει η οδηγία, όπως οι λύσεις σχετικά με την πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές υπηρεσίες επικοινωνιών, η απαίτηση παροχής στους καταναλωτές σαφούς ενημέρωσης ως προς τις συμβάσεις, η υποχρέωση εφαρμογής

διαφανών τιμολογίων, η απλούστευση της αλλαγής παρόχου δικτύου με σκοπό την προώθηση πιο προσιτών λιανικών τιμών και η υποχρέωση των παρόχων να προσφέρουν στους τελικούς χρήστες με αναπηρία ισοδύναμη πρόσβαση στις υπηρεσίες επικοινωνιών.

51 Η Επιτροπή προτείνει συντελεστή σοβαρότητας 10 στην υπό κρίση υπόθεση, δεδομένου ότι δεν διαπίστωσε τη συνδρομή επιβαρυντικών ή ελαφρυντικών περιστάσεων. Ο συντελεστής αυτός πρέπει, κατά την Επιτροπή, να μειωθεί στο 2 για το χρονικό διάστημα μετά την 9η Ιουνίου 2023, η οποία είναι η ημερομηνία έναρξης ισχύος των κοινοποιηθέντων από την Ιρλανδία μέτρων μερικής μεταφοράς της οδηγίας 2018/1972.

52 Κατά δεύτερον, όσον αφορά τη διάρκεια της παράβασης, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι αυτή αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα από την επομένη της λήξης της προθεσμίας μεταφοράς της οδηγίας 2018/1972 στο εθνικό δίκαιο, ήτοι την 22α Δεκεμβρίου 2020, έως την ημερομηνία λήψης της απόφασης να ασκηθεί η υπό κρίση προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου, ήτοι την 6η Απριλίου 2022. Επομένως, το κρίσιμο χρονικό διάστημα είναι δεκαπέντε μήνες. Ως εκ τούτου, κατ' εφαρμογήν του συντελεστή 0,10 ανά μήνα, όπως αυτός προβλέπεται στο σημείο 17 της ανακοίνωσης του 2005 σε συνδυασμό με την ανακοίνωση του 2011, ο συντελεστής διάρκειας είναι 1,5.

53 Κατά τρίτον, όσον αφορά την ικανότητα πληρωμής της Ιρλανδίας, η Επιτροπή εφάρμοσε τον συντελεστή «n» που προβλέπεται στην ανακοίνωσή της 2019/C 70/01, με τίτλο «Τροποποίηση της μεθόδου υπολογισμού για τα κατ' αποκοπήν ποσά και τις ημερήσιες χρηματικές ποινές που προτείνει η Επιτροπή στις διαδικασίες επί παραβάσει ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (ΕΕ 2019, C 70, σ. 1). Για τον συντελεστή αυτόν λαμβάνονται υπόψη δύο στοιχεία, ήτοι το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕγχΠ) και η θεσμική βαρύτητα του συγκεκριμένου κράτους μέλους, για την οποία λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των εδρών του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

54 Μολονότι με την απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Ιανουαρίου 2022, Επιτροπή κατά Ελλάδας (Ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων – Σιδηρονικέλιο) (C-51/20, EU:C:2022:36), είχε ήδη τεθεί εν αμφιβόλω η κρισιμότητα τόσο του δεύτερου αυτού στοιχείου όσο και του συντελεστή προσαρμογής 4,5, όπως προβλέπονται από την ως άνω ανακοίνωση, εντούτοις η Επιτροπή αποφάσισε να εφαρμόσει εν προκειμένω τα κριτήρια που αυτή προβλέπει, εν αναμονή της έκδοσης νέας ανακοίνωσης η οποία να λαμβάνει υπόψη την πρόσφατη νομολογία του Δικαστηρίου.

55 Ειδικότερα, σύμφωνα με την ανακοίνωση 2022/C 74/02 της Επιτροπής, με τίτλο «Επικαιροποίηση των στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του κατ' αποκοπή ποσού και των χρηματικών ποινών που προτείνονται από την Επιτροπή στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε διαδικασίες επί παραβάσει» (ΕΕ 2022, C 74, σ. 2) (στο εξής: ανακοίνωση του 2022), ο συντελεστής «n» για την Ιρλανδία είναι 0,61. Εντούτοις, στις παρατηρήσεις της 3ης Οκτωβρίου 2023, η Επιτροπή εφάρμοσε τον συντελεστή «n» 0,55 ο οποίος προβλεπόταν πλέον για το κράτος μέλος αυτό στο παράρτημα Ι της ανακοίνωσης της Επιτροπής 2023/C 2/01, με τίτλο «Οικονομικές κυρώσεις στις διαδικασίες επί παραβάσει» (ΕΕ 2023, C 2, σ. 1, στο εξής: ανακοίνωση του 2023).

56 Σύμφωνα με την ανακοίνωσή της 2017/C 18/02, με τίτλο «Δίκαιο της [Ένωσης]: Καλύτερη εφαρμογή για καλύτερα αποτελέσματα» (ΕΕ 2017, C 18, σ. 10), η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να επιβάλει στην Ιρλανδία κατ' αποκοπήν ποσό για το χρονικό διάστημα από την

επομένη της λήξης της προβλεπόμενης στην οδηγία 2018/1972 προθεσμίας μεταφοράς έως την ημερομηνία κατά την οποία το κράτος μέλος αυτό συμμορφώθηκε πλήρως προς τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της οδηγίας αυτής, ήτοι την 1η Δεκεμβρίου 2023.

57 Κατά την Επιτροπή, από το σημείο 20 της ανακοίνωσης του 2005 προκύπτει ότι το κατ' αποκοπήν ποσό πρέπει να έχει μια σταθερή κατώτατη βάση, η οποία αντανακλά την αρχή σύμφωνα με την οποία κάθε παρατεταμένη παράλειψη εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης συνιστά αφ' εαυτής και ανεξάρτητα από την ύπαρξη οποιασδήποτε επιβαρυντικής περίστασης προσβολή της αρχής της νομιμότητας σε μια κοινότητα δικαίου και πρέπει να επισύρει ουσιαστική κύρωση. Σύμφωνα με την ανακοίνωση του 2022, το κατώτατο κατ' αποκοπήν ποσό για την Ιρλανδία είναι 1 376 000 ευρώ.

58 Κατ' εφαρμογήν της μεθοδολογίας που καθορίστηκε με τις ανακοινώσεις του 2005 και του 2011, εάν το αποτέλεσμα του υπολογισμού του κατ' αποκοπήν ποσού υπερβαίνει το ως άνω κατώτατο ποσό, η Επιτροπή προτείνει στο Δικαστήριο τον προσδιορισμό του κατ' αποκοπήν ποσού μέσω του πολλαπλασιασμού ενός ημερήσιου ποσού επί τον αριθμό ημερών εξακολούθησης της παράβασης κατά το χρονικό διάστημα από την επομένη της λήξης της προθεσμίας μεταφοράς που προβλέπει η επίμαχη οδηγία έως την ημερομηνία παύσης της παράβασης ή, άλλως, έως την ημερομηνία δημοσίευσης της δικαστικής απόφασης που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ. Ειδικότερα, το ημερήσιο κατ' αποκοπήν ποσό είναι το γινόμενο του ενιαίου βασικού κατ' αποκοπήν ποσού που χρησιμεύει για τον υπολογισμό του ημερήσιου κατ' αποκοπήν ποσού επί τον συντελεστή σοβαρότητας και επί τον συντελεστή «n». Κατά το σημείο 2 του παραρτήματος Ι της ανακοίνωσης του 2023, το ενιαίο βασικό κατ' αποκοπήν ποσό είναι 1 000 ευρώ. Εν προκειμένω, ο συντελεστής σοβαρότητας είναι 10, για τις πρώτες 899 ημέρες της παράβασης, ήτοι από τις 22 Δεκεμβρίου 2020 έως και τις 8 Ιουνίου 2023, και 2 για την περίοδο από τις 9 Ιουνίου 2023 και μετά. Ο συντελεστής «n» είναι 0,55. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το κατ' αποκοπήν ποσό ανέρχεται σε 4 944 500 ευρώ για το χρονικό διάστημα από τις 22 Δεκεμβρίου 2020 έως τις 8 Ιουνίου 2023 και σε 1 100 ευρώ ανά ημέρα για το χρονικό διάστημα από τις 9 Ιουνίου 2023 έως την προηγουμένη της ημερομηνίας πλήρους συμμόρφωσης της Ιρλανδίας προς τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της οδηγίας 2018/1972, ήτοι την 30ή Νοεμβρίου 2023. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να υποχρεώσει την Ιρλανδία στην καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού ύψους 5 137 000 ευρώ.

59 Με το υπόμνημα αντικρούσεως, η Ιρλανδία περιορίζεται να ζητήσει από το Δικαστήριο, λαμβανομένων υπόψη των λόγων που αυτή προέβαλε κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία για να δικαιολογήσει την καθυστέρηση της μεταφοράς της οδηγίας 2018/1972 στο εθνικό δίκαιο, να την υποχρεώσει να καταβάλει κατ' αποκοπήν ποσό το οποίο να είναι απαιτητό τρεις μήνες μετά τη δημοσίευση της απόφασης στην υπό κρίση υπόθεση, σε περίπτωση μη μεταφοράς της οδηγίας πριν από την παρέλευση του τριμήνου αυτού.

60 Με το υπόμνημα απαντήσεως, η Επιτροπή συνάγει από τα ανωτέρω ότι, κατ' αρχάς, η Ιρλανδία ζητεί εμμέσως να της επιβληθεί υποχρέωση καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού υπό όρο και υπό προθεσμία.

61 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το αίτημα αυτό πρέπει να απορριφθεί. Ειδικότερα, κατά το θεσμικό αυτό όργανο, η Ιρλανδία απλώς εξηγεί τους λόγους της εκ μέρους της καθυστέρησης μεταφοράς της οδηγίας 2018/1972, επικαλούμενη, κατ' ουσίαν, δυσχέρειες συνταγματικής φύσεως συνδεόμενες με τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο. Εντούτοις, τέτοιοι λόγοι δεν αρκούν για να δικαιολογήσουν τη συγκεκριμένη παράβαση, κατά μείζονα δε λόγο δεδομένου ότι η παράβαση συνεχίστηκε και το κράτος μέλος αυτό δεν συνεργάστηκε.

62 Με το υπόμνημα ανταπαντήσεως, η Ιρλανδία εκθέτει ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, συνεργάστηκε με το θεσμικό αυτό όργανο καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Επιπλέον, κατά την άποψή της, δεν συντρέχει λόγος επιβολής κανενός κατ' αποκοπήν ποσού. Ειδικότερα, η αρχική καθυστέρηση, ήτοι εκείνη που αφορά το χρονικό διάστημα μεταξύ της προθεσμίας μεταφοράς της οδηγίας, ήτοι της 21ης Δεκεμβρίου 2020, και της δημοσίευσης της απόφασης Zalewski, ήτοι της 6ης Απριλίου 2021, συμπίπτει χρονικά με την πανδημία της νόσου COVID-19 και με τις διαταραχές που αυτή προκάλεσε. Αφετέρου, μια απόφαση, όπως η απόφαση Zalewski, με την οποία ανατρέπεται προηγούμενη νομολογία είναι γεγονός εξαιρετικά ασυνήθιστο.

63 Συνεπώς, η μετά την 6η Απριλίου 2021 καθυστέρηση, εκ μέρους της Ιρλανδίας, όσον αφορά τη μεταφορά της οδηγίας 2018/1972 στο εθνικό δίκαιο οφείλεται σε περιστάσεις πέραν οποιουδήποτε ελέγχου της.

64 Υπό τις συνθήκες αυτές, η υποχρέωση καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού δεν θα έχει κανένα αποτρεπτικό αποτέλεσμα για την Ιρλανδία και, κατά συνέπεια, δεν πρέπει να επιβληθεί εφόσον, κατά την ημερομηνία της επ' ακροατηρίου συζητήσεως στην υπό κρίση υπόθεση, η οδηγία 2018/1972 έχει μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο.

65 Επικουρικώς, η Ιρλανδία υποστηρίζει ότι πρέπει να της επιβληθεί πολύ μικρό κατ' αποκοπήν ποσό. Ειδικότερα, κατά την Ιρλανδία, από τους λόγους για τους οποίους δεν μετέφερε την οδηγία 2018/1972 μπορεί να συναχθεί ότι αντιμετώπισε ανυπέρβλητες δυσχέρειες για τις οποίες ουδόλως ευθυνόταν.

– *Εκτίμηση του Δικαστηρίου*

66 Δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 42 της παρούσας απόφασης, αποδεικνύεται ότι, κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, η Ιρλανδία δεν είχε ανακοινώσει στην Επιτροπή κανένα μέτρο μεταφοράς της οδηγίας 2018/1972 στο εθνικό δίκαιο, κατά την έννοια του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, η διαπιστωθείσα ως άνω παράβαση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης αυτής.

67 Η Επιτροπή ζητεί την επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού.

68 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο σκοπός της υποχρέωσης καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού δυνάμει της ανωτέρω διάταξης στηρίζεται ιδίως στην αποτίμηση των συνεπειών τις οποίες έχει η μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων του συγκεκριμένου κράτους μέλους επί των ιδιωτικών και δημοσίων συμφερόντων, ιδίως όταν η παράβαση συνεχίστηκε επί μακρό χρονικό διάστημα [πρβλ. απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2021, Επιτροπή κατά Ισπανίας (Οδηγία για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα – Ποινικό δίκαιο), C-658/19, EU:C:2021:138, σκέψη 54 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

69 Όσον αφορά τη σκοπιμότητα της επιβολής υποχρέωσης καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού εν προκειμένω, υπενθυμίζεται ότι απόκειται στο Δικαστήριο να επιβάλει, σε κάθε υπόθεση και ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις της ενώπιόν του διαφοράς, καθώς και ανάλογα με τον βαθμό πειθούς και αποτροπής που κρίνει απαραίτητο, τις κατάλληλες χρηματικές κυρώσεις, προκειμένου, ιδίως, να προλάβει την επανάληψη παρόμοιων παραβιάσεων του δικαίου της Ένωσης [απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2021, Επιτροπή κατά Ισπανίας (Οδηγία για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα – Ποινικό δίκαιο), C-658/19, EU:C:2021:138, σκέψη 69 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

70 Στην υπό κρίση υπόθεση, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, παρά το γεγονός ότι η Ιρλανδία συνεργάστηκε με τις υπηρεσίες της Επιτροπής καθ' όλη τη διάρκεια της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας και τις ενημέρωσε για τους λόγους που την εμπόδισαν να μεταφέρει στο ιρλανδικό δίκαιο την οδηγία 2018/1972, το σύνολο των νομικών και πραγματικών στοιχείων που σχετίζονται με τη διαπιστωθείσα παράβαση, ήτοι το γεγονός ότι δεν είχε ανακοινωθεί κανένα αναγκαίο μέτρο για τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, ή έστω κατά τον χρόνο άσκησης της υπό κρίση προσφυγής, αποτελεί ένδειξη περί του ότι για την αποτελεσματική πρόληψη ανάλογων μελλοντικών παραβάσεων του δικαίου της Ένωσης μπορεί να απαιτείται η λήψη ενός αποτρεπτικού μέτρου, όπως είναι η επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού [βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2021, Επιτροπή κατά Ισπανίας (Οδηγία για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα – Ποινικό δίκαιο), C-658/19, EU:C:2021:138, σκέψη 70 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

71 Η εκτίμηση αυτή δεν κλονίζεται από την επιχειρηματολογία της Ιρλανδίας που εκτίθεται στη σκέψη 62 της παρούσας απόφασης.

72 Πράγματι, αφενός, οι προβαλλόμενες δυσχέρειες που συνδέονται με τη δημοσίευση της απόφασης Zalewski δεν ασκούν επιρροή, δεδομένου ότι, όπως υπενθυμίζεται στη σκέψη 41 της παρούσας απόφασης, πρακτικές ή καταστάσεις της εσωτερικής έννομης τάξης ενός κράτους μέλους δεν μπορούν να δικαιολογήσουν τη μη τήρηση των υποχρεώσεων και των προθεσμιών που απορρέουν από τις οδηγίες της Ένωσης ούτε, συνεπώς, την εκπρόθεσμη ή ατελή μεταφορά τους στο εθνικό δίκαιο.

73 Αφετέρου, όσον αφορά τις επιπτώσεις της πανδημίας της νόσου COVID-19, η οποία εκδηλώθηκε στις αρχές του 2020, αρκεί η επισήμανση ότι εναπέκειτο στον νομοθέτη της Ένωσης να παρατείνει την προθεσμία μεταφοράς της οδηγίας 2018/1972 στο εθνικό δίκαιο, εάν έκρινε ότι οι επιπτώσεις της πανδημίας, η οποία έπληξε ολόκληρο το έδαφος της Ένωσης, ήταν τέτοιες ώστε να εμποδίζουν τα κράτη μέλη να συμμορφωθούν προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από την οδηγία αυτή.

74 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, είναι σκόπιμη η επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού στην Ιρλανδία.

75 Όσον αφορά τον υπολογισμό του κατ' αποκοπήν ποσού, υπενθυμίζεται ότι στο Δικαστήριο απόκειται, κατά την άσκηση της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει συναφώς, όπως η εξουσία αυτή οριοθετείται από τις προτάσεις της Επιτροπής, να καθορίζει το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού στην καταβολή του οποίου μπορεί να υποχρεωθεί ένα κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, κατά τρόπον ώστε το ποσό αυτό να είναι, αφενός, προσαρμοσμένο στις περιστάσεις και, αφετέρου, ανάλογο προς τη διαπραχθείσα παράβαση. Μεταξύ των κρίσιμων προς τούτο παραγόντων περιλαμβάνονται, ιδίως, η σοβαρότητα της διαπιστωθείσας παράβασης και το χρονικό διάστημα κατά το οποίο αυτή συνεχίστηκε, καθώς και η ικανότητα πληρωμής του συγκεκριμένου κράτους μέλους [απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2021, Επιτροπή κατά Ισπανίας (Οδηγία για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα – Ποινικό δίκαιο), C-658/19, EU:C:2021:138, σκέψη 73 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

76 Όσον αφορά, κατά πρώτον, τη σοβαρότητα της παράβασης, υπενθυμίζεται ότι η υποχρέωση λήψης των εθνικών μέτρων για τη διασφάλιση της πλήρους μεταφοράς οδηγίας και η υποχρέωση ανακοίνωσης των μέτρων αυτών στην Επιτροπή αποτελούν ουσιώδεις υποχρεώσεις των κρατών

μελών προκειμένου να διασφαλισθεί η πλήρης αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης και ότι, επομένως, η παράβαση των υποχρεώσεων αυτών πρέπει να θεωρείται μετά βεβαιότητας ως σοβαρή [απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2021, Επιτροπή κατά Ισπανίας (Οδηγία για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα – Ποινικό δίκαιο), C-658/19, EU:C:2021:138, σκέψη 64 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

77 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 42 της παρούσας απόφασης, κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, όπως αυτή παρατάθηκε από την Επιτροπή, ήτοι την 23η Φεβρουαρίου 2022, η Ιρλανδία δεν είχε εκπληρώσει τις υποχρεώσεις μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο τις οποίες υπείχε από την οδηγία 2018/1972 και, επομένως, δεν είχε διασφαλιστεί η πλήρης αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης. Η σοβαρότητα της παράβασης επιτείνεται από το γεγονός ότι, κατά την ως άνω ημερομηνία, η Ιρλανδία δεν είχε ακόμη ανακοινώσει κανένα μέτρο μεταφοράς της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.

78 Επιπλέον, όπως τονίζει η Επιτροπή, η οδηγία 2018/1972 είναι η κύρια νομοθετική πράξη στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

79 Ειδικότερα, κατ’ αρχάς, η οδηγία 2018/1972 θεσπίζει, όπως προκύπτει από το άρθρο της 1, παράγραφος 1, «εναρμονισμένο πλαίσιο για τη ρύθμιση δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συναφών ευκολιών και συναφών υπηρεσιών, καθώς και ορισμένων πτυχών του τερματικού εξοπλισμού. Καθορίζει τα καθήκοντα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και, κατά περίπτωση, άλλων αρμόδιων αρχών και θεσπίζει σύνολο διαδικασιών για την εξασφάλιση της εναρμονισμένης εφαρμογής του ρυθμιστικού πλαισίου σε ολόκληρη την Ένωση».

80 Περαιτέρω, η οδηγία αποσκοπεί κατά το άρθρο της 1, παράγραφος 2, αφενός, στην υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που έχει ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη και χρήση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας, βιώσιμο ανταγωνισμό, διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, προσβασιμότητα, ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών και οφέλη για τους τελικούς χρήστες, και, αφετέρου, στη διασφάλιση της παροχής, εντός ολόκληρης της Ένωσης, διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών καλής ποιότητας, σε προσιτή τιμή χάρη στον πραγματικό ανταγωνισμό και τις πραγματικές επιλογές, στην αντιμετώπιση των περιπτώσεων όπου οι ανάγκες των τελικών χρηστών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με αναπηρίες προκειμένου να έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες επί ίσοις όροις με τους υπόλοιπους, δεν καλύπτονται ικανοποιητικά από την αγορά και στον καθορισμό των αναγκαίων δικαιωμάτων τελικού χρήστη.

81 Τέλος, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές της σκέψεις 2 και 3, η οδηγία τροποποιεί το ρυθμιστικό πλαίσιο που ίσχυε πριν από την έκδοσή της προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι τεχνολογικές εξελίξεις και οι εξελίξεις στην αγορά.

82 Επισημαίνεται ότι, όπως ορθώς υποστηρίζει η Επιτροπή, η εκ μέρους της Ιρλανδίας παράλειψη μεταφοράς της οδηγίας 2018/1972, πρώτον, υπονομεύει τις ρυθμιστικές πρακτικές σε ολόκληρη την Ένωση όσον αφορά τη διαχείριση του συστήματος ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τις άδειες που αφορούν το ραδιοφάσμα και τους κανόνες πρόσβασης στην αγορά. Κατά συνέπεια, οι επιχειρήσεις δεν υπόκεινται ούτε σε πιο συνεκτικές και προβλέψιμες διαδικασίες για τη χορήγηση ή την ανανέωση των υφιστάμενων δικαιωμάτων χρήσης του ραδιοφάσματος ούτε σε προβλέψιμη ρύθμιση χάρη στην 20ετή ελάχιστη διάρκεια των αδειών χρήσης του ραδιοφάσματος. Τέτοιου είδους αδυναμίες επηρεάζουν άμεσα τη διαθεσιμότητα και την ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας εντός της Ένωσης. Δεύτερον, οι καταναλωτές στερούνται ορισμένα απτά οφέλη

που παρέχει η οδηγία, όπως είναι οι λύσεις σχετικά με την πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές υπηρεσίες επικοινωνιών, η απαίτηση παροχής στους καταναλωτές σαφούς ενημέρωσης ως προς τις συμβάσεις, η υποχρέωση εφαρμογής διαφανών τιμολογίων, η απλούστευση της αλλαγής παρόχου δικτύου με σκοπό την προώθηση πιο προσιτών λιανικών τιμών και η υποχρέωση των παρόχων να προσφέρουν στους τελικούς χρήστες με αναπηρία ισοδύναμη πρόσβαση στις υπηρεσίες επικοινωνιών.

83 Πάντως, στο πλαίσιο της εκτίμησης της σοβαρότητας της παράβασης προκειμένου να καθοριστεί το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, η Ιρλανδία ανακοίνωσε στην Επιτροπή τα μέτρα μεταφοράς όλων των διατάξεων της οδηγίας 2018/1972 στο εθνικό δίκαιο.

84 Όσον αφορά, κατά δεύτερον, τη διάρκεια της παράβασης, υπενθυμίζεται ότι αυτή πρέπει, κατ' αρχήν, να υπολογίζεται με βάση το χρονικό σημείο κατά το οποίο το Δικαστήριο εξετάζει τα πραγματικά περιστατικά και ότι η εκτίμηση αυτή των πραγματικών περιστατικών πρέπει να θεωρηθεί ότι πραγματοποιείται κατά την ημερομηνία περάτωσης της διαδικασίας [πρβλ. απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2021, Επιτροπή κατά Ισπανίας (Οδηγία για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα – Ποινικό δίκαιο), C-658/19, EU:C:2021:138, σκέψεις 66 και 79 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

85 Όσον αφορά, αφενός, το χρονικό σημείο έναρξης της περιόδου που πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον καθορισμό του ύψους του κατ' αποκοπήν ποσού το οποίο πρέπει να επιβληθεί κατ' εφαρμογήν του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, σε αντίθεση με την ημερήσια χρηματική ποινή, η ημερομηνία που πρέπει να ληφθεί υπόψη προς τον σκοπό εκτίμησης της διάρκειας της επίμαχης παράβασης δεν είναι η ημερομηνία λήξης της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, αλλά η ημερομηνία λήξης της προθεσμίας μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο που προβλέπει η επίμαχη οδηγία [πρβλ. αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 79, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 90].

86 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται βασίμως ότι, κατά τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς που προβλέπει το άρθρο 124 της οδηγίας 2018/1972, ήτοι την 21η Δεκεμβρίου 2020, η Ιρλανδία δεν είχε θεσπίσει τις αναγκαίες νομοθετικές, ρυθμιστικές και διοικητικές διατάξεις για τη μεταφορά της οδηγίας αυτής στο εθνικό δίκαιο και, συνακόλουθα, δεν είχε ανακοινώσει στην Επιτροπή τα μέτρα μεταφοράς της στην εσωτερική έννομη τάξη.

87 Αφετέρου, με τις από 12 Φεβρουαρίου 2024 παρατηρήσεις της επί της προσαρμογής των αιτημάτων της Επιτροπής, η Ιρλανδία δεν αμφισβητεί ότι ως ημερομηνία ολοκλήρωσης της μεταφοράς της οδηγίας 2018/1972 στο ιρλανδικό δίκαιο μπορεί να θεωρηθεί η 1η Δεκεμβρίου 2023.

88 Κατά συνέπεια, η παράβαση που διαπιστώθηκε στη σκέψη 42 της παρούσας απόφασης συνεχίστηκε κατά το χρονικό διάστημα από τις 22 Δεκεμβρίου 2020 έως και τις 30 Νοεμβρίου 2023, ήτοι για χρονικό διάστημα 1073 ημερών, και, επομένως, η διάρκειά της είναι ιδιαίτερα σημαντική.

89 Τούτου δοθέντος, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η διάρκεια της παράβασης μπορεί να οφείλεται εν μέρει στις εξαιρετικές περιστάσεις που συνδέονται με την πανδημία της νόσου COVID-19. Πράγματι, η Ιρλανδία υποστηρίζει, χωρίς να αντικρούεται, ότι οι περιστάσεις αυτές, οι οποίες ήταν απρόβλεπτες και ανεξάρτητες από τη βούλησή της, καθυστέρησαν την αναγκαία νομοθετική διαδικασία για τη μεταφορά της οδηγίας 2018/1972 στο εθνικό δίκαιο και, κατά συνέπεια, είχαν ως αποτέλεσμα την επιμήκυνση του χρονικού διαστήματος κατά τη διάρκεια του οποίου συνεχίστηκε η παράβαση της Ιρλανδίας.

90 Όσον αφορά, κατά τρίτον, την ικανότητα πληρωμής του συγκεκριμένου κράτους μέλους, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη το ΑΕγχΠ του κράτους μέλους, ως έχει κατά το χρονικό σημείο της εξέτασης των πραγματικών περιστατικών από το Δικαστήριο [αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 85, και της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-550/18, EU:C:2020:564, σκέψη 97].

91 Με το δικόγραφο της προσφυγής, η Επιτροπή προτείνει να ληφθεί υπόψη, εκτός από το ΑΕγχΠ της Ιρλανδίας, και η θεσμική βαρύτητά της εντός της Ένωσης, η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των εδρών που διαθέτει το εν λόγω κράτος μέλος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η Επιτροπή εκτιμά επίσης ότι πρέπει να χρησιμοποιηθεί συντελεστής προσαρμογής 4,5 προκειμένου να διασφαλιστεί ο αναλογικός και αποτρεπτικός χαρακτήρας των κυρώσεων τις οποίες ζητεί από το Δικαστήριο να επιβάλει στο εν λόγω κράτος μέλος.

92 Εντούτοις, προσφάτως το Δικαστήριο κατέστησε απολύτως σαφές, αφενός, ότι η συνεκτίμηση της θεσμικής βαρύτητας του κράτους μέλους δεν είναι απαραίτητη για να εξασφαλιστεί επαρκές αποτρεπτικό αποτέλεσμα και η μεταβολή της τρέχουσας ή της μελλοντικής συμπεριφοράς του κράτους μέλους και, αφετέρου, ότι η Επιτροπή δεν κατέδειξε τα αντικειμενικά κριτήρια βάσει των οποίων καθόρισε την τιμή του συντελεστή προσαρμογής στο 4,5 [πρβλ. απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2022, Επιτροπή κατά Ελλάδας (Ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων – Σιδηρονικέλιο), C-51/20, EU:C:2022:36, σκέψεις 115 και 117].

93 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των περιστάσεων της υπό κρίση υπόθεσης και υπό το πρίσμα της εξουσίας εκτιμήσεως που αναγνωρίζει στο Δικαστήριο το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει ότι το Δικαστήριο δεν μπορεί, όσον αφορά το κατ' αποκοπήν ποσό του οποίου την καταβολή επιβάλλει, να υπερβεί το ποσό το οποίο υπέδειξε η Επιτροπή, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, για να προληφθεί αποτελεσματικά η επανάληψη στο μέλλον παραβάσεων, όπως η παράβαση λόγω της μη τήρησης του άρθρου 124 της οδηγίας 2018/1972, οι οποίες θίγουν την πλήρη αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης, απαιτείται να επιβληθεί υποχρέωση καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού το ύψος του οποίου πρέπει να καθοριστεί σε 4 500 000 ευρώ.

94 Κατά συνέπεια, η Ιρλανδία πρέπει να υποχρεωθεί να καταβάλει στην Επιτροπή κατ' αποκοπήν ποσό ύψους 4 500 000 ευρώ.

Επί των δικαστικών εξόδων

95 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Κατά το άρθρο 141, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο παραιτούμενος διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον ο αντίδικος διατύπωσε σχετικό αίτημα με

τις παρατηρήσεις του επί της παραιτήσεως. Το άρθρο 141, παράγραφος 2, προβλέπει εντούτοις ότι, κατόπιν αιτήσεως του παραιτουμένου διαδίκου, καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα ο αντίδικος, αν τούτο δικαιολογείται από τη στάση του. Τέλος, κατά το άρθρο 141, παράγραφος 4, εν απουσία αιτημάτων ως προς τα δικαστικά έξοδα, κάθε διάδικος φέρει τα έξοδά του.

96 Εν προκειμένω, μολονότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της Ιρλανδίας στα δικαστικά έξοδα και μολονότι η παράβαση διαπιστώθηκε, εντούτοις το θεσμικό αυτό όργανο παραιτήθηκε εν μέρει από την προσφυγή του χωρίς να ζητήσει να φέρει το κράτος μέλος αυτό τα δικαστικά έξοδα που αφορούν την υπό κρίση προσφυγή. Εξάλλου, με τις παρατηρήσεις του επί της παραιτήσεως της Επιτροπής, το εν λόγω κράτος μέλος δεν ζήτησε την καταδίκη του θεσμικού αυτού οργάνου στα δικαστικά έξοδα.

97 Τούτων δοθέντων, επισημαίνεται, αφενός, ότι η παραίτηση της Επιτροπής ήταν αποτέλεσμα της στάσης της Ιρλανδίας, δεδομένου ότι το κράτος μέλος αυτό θέσπισε και κοινοποίησε στην Επιτροπή τα μέτρα πλήρους μεταφοράς της οδηγίας 2018/1972 στο εθνικό δίκαιο μόνο κατόπιν της ασκήσεως της υπό κρίση προσφυγής, και, αφετέρου, ότι ακριβώς λόγω της στάσης αυτής κατέστη άνευ αντικειμένου το αίτημα να υποχρεωθεί η Ιρλανδία στην καταβολή χρηματικής ποινής, με αποτέλεσμα η Επιτροπή να παραιτηθεί από αυτό.

98 Υπό τις ανωτέρω περιστάσεις και δεδομένου ότι δεν είναι δυνατόν να διαχωριστούν προσηκόντως τα έξοδα που αφορούν την παράβαση που διαπιστώθηκε στη σκέψη 42 της παρούσας απόφασης από τα έξοδα που αφορούν τη μερική παραίτηση της Επιτροπής, η Ιρλανδία πρέπει να φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων της, και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (ένατο τμήμα) αποφασίζει:

1) Η Ιρλανδία, παραλείποντας να θεσπίσει, μέχρι τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, όπως αυτή παρατάθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις αναγκαίες νομοθετικές, ρυθμιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, και, συνακόλουθα, παραλείποντας να κοινοποιήσει τις διατάξεις αυτές στην Επιτροπή, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 124, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας.

2) Υποχρεώνει την Ιρλανδία να καταβάλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατ' αποκοπήν ποσόν ύψους 4 500 000 ευρώ.

3) Η Ιρλανδία φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων της, και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

(υπογραφές)